

Miroslav Matouš

KRESBY,
GRAFIKA

RODNÝ STATEK

VÁCLAVA ŠOLCE

SOBOTKA, ČERVEN 1990

Miroslav Matouš k nám ve svých dílech promlouvá svojí vitální individuálností, která se nijak nechce vzdalovat od skutečnosti. Jeho grafické kompozice spojují figurální prvky s abstraktními prostředky, aby zvládnuté tajemství, pro které dílo vzniká, bylo co nejúplněji proměněno v ekvivalentní umělecké prostředky. Umělec jako básník užívá někde metafor a symbolických příměrů, ale všechny tyto prostředky staly by se ilustrátorskými rekvizitami, nebýt stále aktivní vůle převést tyto složky u umělecky svébytné vary. Někde se zdá, jako by autor postupoval zcela podvědomě, pouhým odhadem harmonie a skládání prvků pouze vizuálně vybíraných a přece je takto, fixován celý rozsah jeho citového světa, nepopsatelná ideovost směřující k pevnému uměleckému útvaru bez zájmu o popisný způsob práce. Jde o jeho díla vždy nejdříve o ideu a umělecké provedení, za kterým je celá umělcova bytost, mnohem úplněji vyjádřena, než kdyby cílem jeho práce bylo zobrazení určitého malířského či grafického motivu.

Jeden cyklus jeho prací se nazývá „Rentgen“. Jako by chtěl Miroslav Matouš naznačit, že svými postupy jde dál za vnější vzhled věcí, k samé struktuře, kde korelace faktů je působivější. I když průzkum takto komponovaných děl je pouze inspirován představou, i když mnohá z forem vznikala automatismem tahu ruky vyzbrojené perem nebo štětcem, přece cílem je současný pocit, který má člověk, žijící v dnešní duchovní atmosféře a v našem prostředí. Jde tu o analýzu vyjádřenou tvarem. Výsledný dojem je neurčitý, silně se projevující pocit, jako při poslechu hudby, která také nechce nic popisovat a naznačovat něco podle skutečnosti poznávané našimi smyslovými orgány. Nic zde však také není pouhou abstrakcí. Miroslav Matouš tak hledá stále nové prostředky, jak by mohl být výstižnější a čistší ve vyjádření jistého výrazu mířícího k absolutnu.

Možná, že v této touze po uskutečněné odpovědi na podvědomou estetickou žízeň po umělec-ké pravdě převzal něco od svého vysokoškolské-

ho učitele Martina Salcmana, nebo má s ním po této stránce něco společného. V jeho dnešním díle se také uskutečňuje něco z dalších jeho imaginárních vzorů, kterým mu vždy byl Emil Filla, Josef Šíma a Jan Zrzavý. Myslím, že přítomné dílo Miroslava Matouše ukazuje, jak lze akutálním způsobem asimilovat podněty, které vycházejí z tvorby těchto klasiků moderní malby, jak je překonávat a současně na jejich základě tvořit nové hodnoty odpovídající dnešnímu poctivému světu. Nikde nelze u něho hovořit o pouhém přejímání vlivů. Umělecká forma Miroslava Matouše vychází jen z jistého pochopení ducha našeho moderního malířství, učí se z příkladů svých předchůdců a zcela samostatně reaguje na vše kladné, co z minulého umění prožil a poznal. Není pochyb, že výsledky této práce jsou psychologickou reakcí svébytně založeného umělce a dílem člověka, který si svůj postoj vykoupil zápasem plným rizika i opravdivé touhy být celým umělcem. Výstava o tom podává to nejpresvědčivější svědectví a proto jí přejeme zasloužený úspěch.

Dr. FRANTIŠEK DVORÁK

MIROSLAV MATOUŠ

narodil se 7. 10. 1920 ve Žďárkách u Náchoda, za okupace studoval v Malířské škole Mánesa a své vzdělání zakončil u prof. M. Salcmana.

Má za sebou nejméně dvě desítky samostatných výstav, svá exlibris a grafiku vystavoval v Dánsku, Belgii Jugoslávii, Holandsku, Portugalsku, SSSR, Španělsku a Itálii.

142. výstava v rodném statku Václava Šolce v Sobotce. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Městské kulturní středisko v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel exlibris v Praze, Albatros, nakladatelství pro děti a mládež v Praze. Vytiskly Tiskařské závody, s. p., provoz 77, Mnichovo Hradiště.